

Sinds 19 maart 2020

Lunchupdate 5.1.2e 20-04-2020

Aanleiding

- De Coronapandemie is behalve een virologisch en epidemiologisch probleem ook nadrukkelijk een gedragsprobleem. Bij de preventie (het besmet raken met en verspreiden van het Coronavirus) van COVID-19 is het opvolgen en volhouden van specifieke gedragsregels cruciaal
- Inzicht in het menselijk gedrag en de drijfveren daarachter is daarom van groot belang voor het ontwikkelen van evidence-based beleid en communicatie door regionale en nationale overheden
- **Daarom: ‘cruciaal proces’ met voorrang op andere werkzaamheden.**
- **Steun en een GO van DG**

Doel

- Gedragwetenschappelijke expertise op gecoördineerde wijze inzetten bij de bestrijding van de corona-pandemie en het opvangen van de gevolgen ervan voor de volksgezondheid
- Ondersteunen en adviseren o.a. het Nationaal Kernteam Crisiscommunicatie (NKC) en de Nationaal Coördinator Veiligheid en Terrorisme (NCTV).

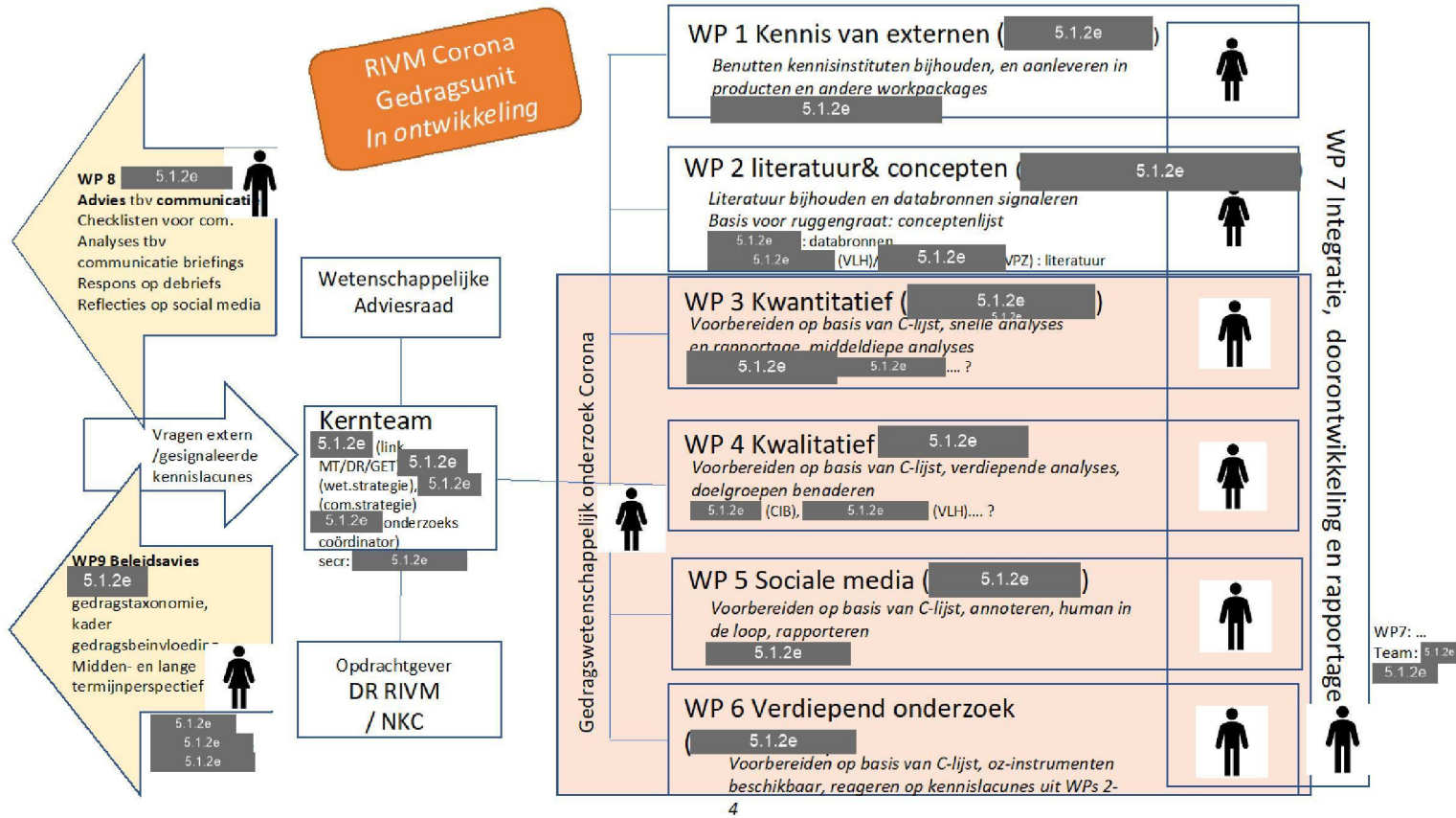
Wie?

Kernteam:

- [redacted] 5.1.2e (RIVM, CGM, hoofd)
- [redacted] 5.1.2e (HvA, communicatiestrategie)
- [redacted] 5.1.2e (RadboudMC, beleidsstrategie, theoretisch kader)
- [redacted] 5.1.2e (RIVM, DMG. NWO onderzoek programma coördinator)

Trekkers en teamleden:

- RIVM medewerkers uit alle domeinen
- Wetenschappelijke Advies Raad (allen hoogleraar, niet verbonden aan RIVM)
- Rapporteren aan [redacted] 5.1.2e en [redacted] 5.1.2e



NWO onderzoeksvoorstel

- Gedragwetenschappelijk onderzoek naar percepties, gedrag, en welzijn van burgers tijdens de Corona pandemie: een dynamisch cohort en interview studie
- Beslaat een deel van de werkpakketten Corona Gedragsunit
- Trends in opvolgen gedragsregels, welbevinden NL burgers?
- Voorspellers preventiegedrag en welzijn? Interactie over tijd?
- Verschillen in gedrag tussen bevolkingsgroepen?
- <https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/onderzoek/gedrag>

Werkpakket 2

5.1.2e



Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Gedragsexpertiseteam RIVM
RIVM Corona Gedragsunit

A. van Leeuwenhoedaan 9
3721 MA Bilthoven
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

KivK Utrecht 20276683

T 030 5.1.2e
info@rivm.nl

Datum
9 april 2020

memo

Update Werkpakket 2: Gedragwetenschappelijke literatuur & Databronnen bij Corona 9-4-2020

Werkpakket 2 van de Corona Gedragsunit concentreert zich op het scannen en synthetiseren van literatuur en databronnen rondom corona en gedragwetenschap. Er is daarom door de Corona Gedragsunit onderzoek gedaan naar de gedragingen en percepties die relevant zijn bij COVID-19. Literatuur en databronnen zijn verkregen via 1) experts en teamleden en 2) via gerichte zoekstrategieën. Wekelijks volgt er vanuit dit werkpakket een update van bevindingen.

De tot nu toe verworven en verwerkte databronnen en literatuur zijn hieronder beschreven aan de hand van het onderstaande en bekende model. Dit memo beschrijft eerst een overzicht van de huidige bekende databronnen. Daaronder volgt per (voorlopig) relevante gedraging de literatuur beschreven per modelfactor. Het memo is aangevuld met algemene principes en meer abstracte onderwerpen uit literatuur, conceptueel toepasbaar op meerdere gedragsrichtlijnen. Aan lay-out en presentatie wordt vanzelfsprekend nog gewerkt.

Pagina 3-16: overzicht inventarisatie databronnen

Pagina 17- 41: overzicht wetenschappelijke literatuur

Wekelijkse update COVID-19 gedragsliteratuur en databronnen

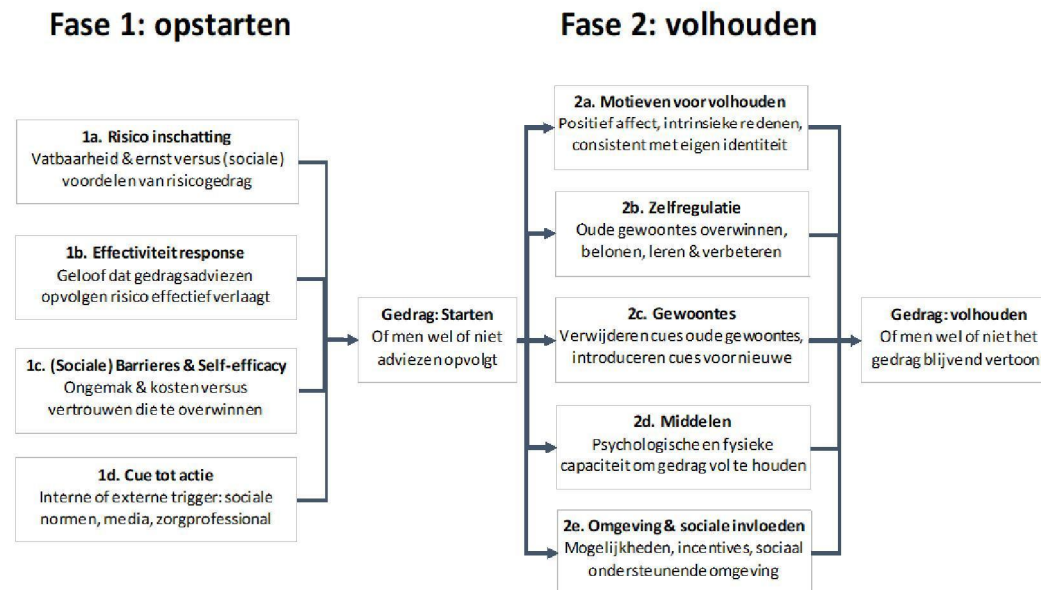
Basis kennis document voor
andere werkpakketten

Aangevuld met:
+ spoedjes/ ad hoc vanuit
kernteam, VWS

+ kennis behoefte andere
werkpakketten

Theoretische basis:

Health Belief model & factoren uit review rond volhouden



Voorbeelden inzichten literatuur die terugkomen in de speeches van Rutte

- Benadruk belang **van collectieve actie** (*“Wij doen het samen! “*)
- Benadruk de **sociale norm** en veroordeel afwijkers (*“Iedereen ziet dat wij allemaal ons best doen, en dat we het nu beter doen dan vorig weekend” “De paar mensen die niet voldeden, hebben boetes gehad”*)
- Benadruk **eigen verantwoordelijkheid** (De ‘intelligente lockdown’ waarbij mensen keuzes behouden: stimuleren intrinsieke motivatie, niet enkel ‘omdat het moet’)
- **Eigen effectiviteit en effectiviteit response:** men moet geloven dat ze de richtlijnen goed kunnen op (blijven) volgen en dat dit ook zin heeft (*“We zien dat het werkt!”*)

Andere voorbeelden inzichten

- Strategieën om de negatieve mentale effecten van isolatie te bestrijden zijn om het bijvoorbeeld niet 'social distancing' te noemen, maar '**physical distancing**' → benadrukt dat er nog steeds een sociale connectie met anderen en de gemeenschap mogelijk is, maar dan met fysieke afstand, via technologie.
- Veel (niet alle) mensen zullen in het collectief belang handelen boven hun eigen belang, en een meerderheid van de mensen zijn zogenaamde "**conditional cooperators**" → zij willen samenwerken en opofferen voor het publieke goed (en dit is hoger bij noodgevallen), maar als teveel anderen dit niet doen, stoppen zij hiermee.

Literatuur studie focus komende weken, o.a.:

- Hoe zorg je ervoor dat iedereen de richtlijnen volgt? Hoe verschillen groepen?
- Hoe kunnen we de afschaling inrichten en communiceren?
- Wat zijn de mental health/ well-being effecten van deze maatregelen en dit COVID tijdperk?
- Ad hoc: COVID-19 apps: wat bepaalt gebruik, acceptatie bij potentiële gebruikers? Hoe effectief volgens literatuur en buitenland ervaringen?

Deelname aan expertforum apps

(afgelopen donderdag)

- Vanuit gedrag/gebruikers perspectief
- Samen met privacy expert en jurist

deel van de apps beoordeeld

- Chaotische dag... →

Negen IT-specialisten die voorstellen voor de corona-apps voor het kabinet hebben bekeken, uiten forse kritiek op de selectieprocedure waarin ze de apps moesten beoordelen.

De 63 voorstellen voor contact-onderzoek-apps die waren ingestuurd, werden na een digitale beoordelingsvergadering met de specialisten door het ministerie van Volksgezondheid vandaag teruggebracht tot zeven.

Volgens de experts die er op een "rommelig georganiseerde dag" over meevergaderden, zijn er apps op de eindlijst beland die door meerdere groepen expliciet waren afgekeurd en missen er voorstellen die juist wel kansrijk waren.

Groepjes met experts van verschillend pluimage kregen de opdracht om een aantal voorstellen te bekijken, vertelt ict-architect Hans de Raad. Zijn team behandelde er in totaal veertien, waarvan de laatste zeven "aanzienlijk minder diepgaand, omdat we daar maar een halfuur of drie kwartier de tijd voor hadden." De voorstellen varieerden volgens hem van een "uitgewerkt bierviltje in wordformaat" ("dat schoot wel lekker op"), tot "grote pakken papier" die door bedrijven met meer ervaring waren aangeleverd.

Oproep!

- De RIVM Corona Gedragsunit is een cruciaal proces, en draait al volop, terwijl we nog bezig zijn met de inrichting & bezetting : **daadkrachtige mensen nodig**: denk aan mensen die nu nog wat aan de zijlijn staan te popelen om hun expertise & energie tbv de publieke gezondheid in deze corona crisis gerichter in te zetten.

- **Ben of ken je iemand? Let me know!**

Verder lezen? Google:

- Van Bavel, J. J., et al. "Using social and behavioural science to support COVID-19 pandemic response."
- Lunn, P., et al. (2020). "Using behavioural science to help fight the coronavirus. ESRI Working Paper No. 656 March 2020."
- Webster, Rebecca K., et al. "How to improve adherence with quarantine: Rapid review of the evidence." *Public Health* (2020).

Dat was het! Vragen?

Vandaag verwacht: pagina op rivm.nl en insite bericht

